

Dramatik och frid

Dramatik blandad med stråk av frid har simultant följt mig från första dagen av mitt liv. Ja, till och med innan jag såg dagens ljus. En frostig novembermorgon, den 4 november 1955, gav sig mamma Kerstin hastigt av från Nordviks lantbruksskola i Ådalen, där min pappa Erik var lärare. Han var som vanligt bortrest, alltid passionerat engagerad i något projekt. Mamma fick ringa den lokala taxichauffören för nu var det bråttom. Värkarna blev allt kraftigare.

Himlen var krispigt klarblå och den första snön hade fallit. Den magnifika Sandöbron var täckt med ett tunt lager pudersnö på underkyllt regn. En Volvo 831 med vita däcksidor sladdade till på bron, men chauffören rätade vant upp bilen. Sandöbron var bygdens stolthet och sorg. Den skulle just föräras med titeln "Världens längsta betongbro i ett spann" när hela schabraket, en dag före andra världskrigets utbrott, dånade ner i Ångermanälven. Med all betong följde arton arbetare. Sveriges största arbetsplatsolycka var ett faktum. Men även själva nyheten drunknade eftersom Hitler hade invaderat Polen.

I Lunde, nära legendariska Wästerlunds konditori, fick Volvon sladd på nytt. Mitt emot kaféet var också en plats för drama. Fem obehäpnade arbetare sköts ihjäl av svensk militär år 1931. Fjorton år efter min födelse mötte jag författaren Vilhelm Moberg just på grund av att han ville se platsen för Ådalskravallerna. Händelsen var en av anledningarna till att min pappa blev syndikalist. Hitlers

framfart gjorde honom till en engagerad antinazist. En månad efter krigsutbrottet blev han arresterad för att ha satt upp antinazistiska affischer utefter älven.

Jag var alltså ännu inte ens född, ändå rymdes så mycket historia under den fyrtiofem minuter långa färden. Längs Ångermanälven hade människor bott sedan stenåldern, några av dem var mina förfäder. Min farfar Konrad drunknade 1922 i älven. Båten tippade och starka strömmar drog farfar över Nämforsens 6 000-åriga hållristningar.

I Saltvikbacken, nära Härnösand, gick vattnet. Chauffören satte på blåljus och sirener under den sista sträckan. Klockan 21:55, fredagen den 4 november 1955, föddes jag på Härnösands BB. Där byttes dramat till den vackraste av scener. Min mamma har många gånger berättat hur personalen "glömde" mig på hennes bröst, då det var andra barn som föddes just då. Under två timmar låg vi för oss själva och bara tittade på varandra. Det var den vackraste och ömmaste stunden i vår gemensamma historia. Hade hon kunnat, så skulle hon ha kortslutit denna stund i ett evigt nu. Några år innan jag begravde min mamma, innan hon försvann in i demensens dimvärld, skrev hon ett vykort inför min födelsedag. Än en gång beskrev hon just detta ögonblick. Det var den lyckligaste dagen i hennes liv. Det var det vackraste hon hade varit med om. Hon sa ofta: "Jag blir så lugn när du är nära!" Och så berättade hon ännu en gång om hur jag "blev glömd" på hennes bröst.

Vilka kontraster: blåljus och sirener och den trygga friden av varm hud och mjölkfyllda bröst och ögon som säger: "Du är det vackraste som finns på jorden."

Pappa skrev en dikt under tiden som mamma bar på mig och var i det som kallas "ett välsignat tillstånd": "Mognande moder med knoppande bröst/dyrare börda bar ingen/. Din spinnande visshet om mognad i höst/ympar in kärlek i tingen."

Dagen innan före nyårsafton 1955 döptes jag på Stora gården i Gåde by i Uppland. Kyrkoherde Ahlfeldt öste vatten tre gånger

över mig i den treenige Gudens namn och jag kallades till ett liv i lärjungaskap. Han la sina händer på mig och bad att Guds gode helige Ande skulle uppfylla mig och leda mig genom resten av mitt liv. Samtidigt fick jag namnet Anders-Petter, efter min farfars farfar, storbonden född 1829.

Nitton år efter dopet arbetade jag på ett apelsinfält på en sluttning ner mot Gennesarets sjö. En dag tog jag min olästa konfirmationsbibel och gick ner till söndagsskolesjön. Reflektioner av silverstänk från vattnet dansade runt över min konfirmationsprästs drivna handstil. Prästen, Hugo Angerbjörn, hade valt att skriva ”Kom och följ mig!”, de ord med vilka Jesus hade kallat de båda bröderna Andreas och Petrus.

Just där och då gick det upp för mig att jag hade fått samma namn som de två första lärjungarna. Jag hade även fått deras kallelseord som minnesord för mitt liv. En känsla gick genom mitt väsen av att någon såg mig, följde mig med blicken och ville något med mitt liv.

Många år senare bodde jag i Göteborg och blev kallad att tala i en kyrka i Örnköldsvik. Väl där fick jag plötsligt en stark känsla av att vilja uppsöka min konfirmationspräst Hugo i Härnösand, han som hade skrivit i min bibel. Jag hade inte sett honom på många år, tiden var knapp och jag visste inte var han bodde. Något drev mig att ändå att ta reda på adressen. Hugo var då 94 år gammal och till synes kärnfrisk. Han blev glatt överraskad över mitt besök. Jag upplevde att han, som så många män på ålderns höst, funderade över om han hade prioriterat rätt saker i livet. Jag frågade:

– Vad tycker du att du har gjort för mycket och vad skulle du vilja ha gjort annorlunda?

– Jag har tagit alldeles för mycket tid för att förbereda predikningar, svarade han.

– Jag vet att min pappa, som var ateist, uppskattade dina predikningar och att samtala med dig. Dina välformulerade ord är säkert en del i varför han drogs närmare Gud och varför jag är präst i dag, sa jag uppmuntrande.

– Ta åt dig nu, du har så svårt att ta emot bekräftelser, sa hans fru Inga-Britt och stötte till honom med armbågen.

Sedan berättade jag om det bibelord han hade skrivit fyrtiofem år tidigare i min bibel och vad det hade betytt för mig (Matt 4:19). Tre veckor senare föll Hugo död ner i sin lägenhet. ”Någon” hade manat mig att ta en omväg för att bekräfta en gammal mans livsverk just innan han lämnade jordelivet.

Efter mötet med min konfirmanionspräst körde jag vidare på E4:an, samma väg som min första resa hade gått, fast åt motsatt håll.

När jag passerade avfarten till Nora, där min livsresa hade börjat, påminnes jag av Ylva Eggehorn's ord om att ”bli kysst halvt i sömnen”. Känslan av att någon alltid varit närvarande, fast jag inte riktigt förstod vem. Någon som gick vid min sida och pockade på min uppmärksamhet. En kärleksfull närvaro, som varsamt klappade på hjärtats dörr och kysste mig i sömnen.